

ШУҒЛ ВА МУҲОЦИРАТ

...Ризқи худ соҳибхона аз санг пайдо мекунад.

№ 10 (387) / 05 июли соли 2023

Аз январи соли 1998 нашр мешавад.

Нашрияи Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

www.mehnat.tj

Rrohnamo@mail.ru

+992 93-483-36-36

Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

МАҶЛИСИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

29 июн дар бинои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти раёсати Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор гардид.

Дар маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, пас аз баррасии дигар масоилу лоиҳаи қарорҳо, ҳамчунин масъалаҳо Дар бораи Стратегияи танзими равандҳои муҳоҷират дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2040,

Дар бораи Барномаи ислоҳоти низоми адолати судӣ нисбат ба кӯдакон барои солҳои 2023-2027 ва Дар бораи натиҷаи баҳисобгирии давлатии миқдори заминҳо дар ҳудуди маъмурии шаҳри Нораки вилояти Хатлон ба ҳолати 1 январи соли 2022 баррасӣ карда шуд.

Баъди баррасии масъалаҳои маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Президенти мамлакат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон чиҳати иҷрои саривақтию босифати барномаҳо ва супоришҳои қаблии Ҳукумати кишвар дастурҳо доданд.

Супоришҳои дигар ба Ҳукумати кишвар ва сохторҳои давлатӣ оид ба омодагӣ ба давраи тирамоҳу зимистони солҳои 2023-2024, тайёрии муассисаҳои таълимӣ ба соли нави хониш, пешгирӣ ва бартараф кардани оқибатҳои офатҳои табиӣ марбут ба селу обхезӣ, захираи кофии маҳсулоти кишоварзӣ, чамъовариҳои беталафи ҳосили дар саҳробуда, вусъати корҳои ободонию созандагӣ ба ифтихори чашни 35-солагии Истиқлоли давлатӣ ва дигар тадбирҳои бунёдкорӣ дода шуд.

Ҳадамоти назорати давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли: 231-49-19

КОНФЕРЕНСИА

4

ДАР РОҲИ СОҲИБКАСБ
НАМУДАНИ АҲОЛӢ

МАСЛИҲАТ

3

ҲУҚУҚИ МЕҲНАТИИ МАН

НАБЗИ РӢЗ

5

ЗАБОН ДОНӢ - ҶАҲОН ДОНӢ

САҲИФАИ ҶАВОНОН

6

ЧӢ МУҲИМТАР АСТ?

МАҶЛИСИ ҲИСОБОТИИ ТАШКИЛОТИ ҲИЗБӢ

Дар Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо иштироки кормандон ва намоёндагони Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон маҷлиси ҳисоботи ташкилоти ибтидоии ҳизбии “Меҳнат” баргузор гардид.

Дар маҷлиси ҳисоботи ташкилоти ибтидоии ҳизб масъулин ва намоёндаи Кумитаи иҷроияи Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон дар шаҳри Душанбе ва ноҳияи Сино суҳанронӣ карданд.

Зимни ҳисобот муовини вазири меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қиёмиддин Давлатзода ибраз дошт, ки ташкилоти ибтидоии “Меҳнат”-и Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти кории худро дар давраи ҳисоботи

бо мақсади дар амал татбиқ намудани ҳадафҳои Оинномавию барномави ҳизб, дастуру супоришҳои Пешвои миллат, Раиси муаззами Ҳизб муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, қарорҳои Кумитаи иҷроияи Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон дар шаҳри Душанбе ва Кумитаи иҷроияи Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон дар ноҳияи Си-

нои шаҳри Душанбе ба роҳ монда, чиҳати татбиқи сиёсати давлатӣ дар самтҳои меҳнат, муҳоҷират, шуғли аҳоли, таҳсилоти ибтидоии касбӣ, таълими калонсолон ва рушди ҳунармандӣ як зумра корҳои бунёдӣ ба анҷом расонида, бо баргузор намудани корҳои таблиғотиву ташвиқотӣ чиҳати татбиқи босамари ҳадафҳои Оиннома ва Бар-

номаҳои ҳизб саҳмгузори намудааст.

Масъулини Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон зимни суҳанронӣ ба масъалаҳои беҳтар намудани сатҳи зиндагии аҳоли ва таъмини аҳоли бо музди меҳнати арзанда таваҷҷуҳи махсус зоҳир намуданд.

Ҷамзамон, дар раванди маҷлис муовини роҳбари Намоёндагии Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Федератсияи Россия оид ба муҳоҷират ба таври онлайн баромад намуда, дар бораи фаъолияти муштарак бо дафтари ҷамъиятии Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон дар Федератсияи Россия чиҳати роҳандозии корҳои фаҳмондадиҳӣ байни муҳоҷирони меҳнатӣ ва дастгирии шаҳрвандони Ҷумҳурии

Тоҷикистон, ки дар ҳудуди Федератсияи Россия қору зиндагӣ мекунанд, ибрази андеша намуд. Қайд гардид, ки байни муҳоҷирон дар ҳамкорӣ бо намоёндагони Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон корҳои тарғиботӣ бурда, ҳамеша сиёсати сулҳпарваронаи Раиси муаззами Ҳизб муҳтарам Эмомалӣ Раҳмонро ташвиқ менамоянд.

Ташкилоти ибтидоии ҳизбии “Меҳнат» дар оянда низ барои ҷоннок намудани татбиқи ҳуҷҷати мазкур метавонад барои ҳалли як қатор мушкилоти ҷойдоштаи самти муҳоҷирати аҳоли мусоидат намояд.

Дар хатми маҷлис ба як қатор кормандони фаъоли ташкилоти ибтидоии ҳизбии “Меҳнат” ифтихорнома ва сипоснома тақдим гардид.

Хабарнигори мо

ЯРМАРКАИ НАМОИШ-ФУРӯШИ МАҲСУЛОТИ КИШОВАРЗӢ

2-юми июли соли 2023 дар Боғи фарҳангӣ-фароғатии кӯли ҷавонони шаҳри Душанбе ярмаркаи намоиш-фурӯши молу маҳсулоти кишоварзӣ ва ҳунарҳои мардумӣ, инчунин чорабиниҳои фарҳангии ноҳияи Қубодиёни вилояти Хатлон баргузор гардид.

Дар ярмакаи мазкур вазири меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳасанзода Гулнора Кенча, намоёндагони мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе ва ноҳияи Сино иштирок доштанд.

Ба хотири таъмин намудани маҳсулоти ғизоӣ ва

озуқаворӣ арзиши маҳсулот аз нархи бозори истеъмолӣ нисбатан арзон пешниҳоди аҳоли карда шуд.

Дар қисмати дигари намоиш-фурӯши маҳсулоти кишоварзӣ барномаи фарҳангиву адабии аҳли санъати ноҳияи Қубодиёни вилояти Хатлон баргузор гардид.

Дар хатми ярмаркаи барномаи фарҳангӣ-фароғатӣ бо иштироки аҳли ҳунари ноҳия ҷараён гирифт, ки ба тамошоиёни пойтахт табъи хуш ва болидарухӣ эҳдо намуд.

Хабарнигори мо

ХУСУСИЯТИ ТАНЗИМИ МЕҲНАТ

Кормандони шуъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли дар ноҳияи Шамсиддин Шохин дар маҷлиси мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия бо мақсади бурдани корҳои фаҳмонидан, баргузори мизҳои мудаввар, семинарҳои машваратӣ, омӯзишӣ, дастурдиҳӣ ва расонидани кумакҳои методӣ оид ба талаботи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи Тартиби гузаронидани муоинаҳои тиббии ҳатмӣ” ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи самти муносибатҳои меҳнатӣ бо иштироки кормандони соҳаҳои тандурустӣ, нақлиёту роҳ, маориф, хизматрасониҳои манзилию коммуналӣ ва кишоварзӣ чангал се-

минар-машварат баргузор намуданд.

Дар семинар гуфта шуд, ки бо мақсади ҳифзи саломатӣ, пешгирии пайдоиш ва паҳншавии бемориҳои сироятӣ, бемориҳои ғайрисироятӣ оммавӣ, бемориҳои касбӣ ва ҳодисаҳои нохуш, соҳибкорони инфиродӣ, кормандони корхона, муассиса ва дигар ташкилотҳои новобаста аз шакли моликият, ки ягон фаъолияти хоҷагидорӣ ва дигар фаъолияти истеҳсолиро анҷом медиҳанд, бояд пеш аз дохилшавӣ ба кор кормандон аз муоинаҳои тиббӣ гузашта бошанд. Муоинаи тиббии ҳатмӣ қаблӣ бо мақсади муайян намудани коршоямӣ ба кор ё ба хондан, инчунин пешгирии бемориҳои касбӣ ва умумӣ, роҳ на-

додан ба паҳншавии бемориҳои сироятӣ (паразитарӣ) сураат мегирад.

Дар семинар-машварат Саидзода М. - сардори кумаки аввалияи тиббию санитарӣ, Юсуфов Ҷ. - директори маркази назорати давлатии санитарӣ эпидемиологӣ, Дӯстов А. - сартабиби беморхонаи марказии ноҳия, Ҳошимов Н. - сардори муассисаи давлатии нигоҳдорӣ роҳҳои автомобилгарди минтақаи Яхчипун ва Асроров С. - директори хоҷагии ҷангалӣ Шамсиддини Шохин оид ба масъалаи мавриди назар фикру мулоҳизаҳои худро баён намуданд.

Шайдулло НАЗАРОВ,
сармутахассиси
ШАМША
дар н. Шамсиддин Шохин

ҲУҚУҚИ МЕҲНАТИИ МАН

Суол: корманди дар ду ҷой фаъолияткунанда рухсатии меҳнати худро чӣ тавр ва ё чанд рӯз мегирад?

Пеш аз ҳама бояд қайд намуд, ки мутобиқи моддаи 1 Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ду (якчанд) ҷой кор кардан мазмуни тибқи шартномаи меҳнатӣ аз тарафи корманд дар баробари кори асосӣ ва ё берун аз он иҷро намудани кори дигар ё ишғол намудани дигар вазифаи доимии музднокро ифода мекунад.

Мутобиқи моддаи 230 Кодекси мазкур корманд ба ғайр аз ҷойи кори асосиаш, ки аллакай бо корфармо дар муносибатҳои меҳнатӣ мебошад, ҳуқуқ дорад ба якчанд корфармо оид ба дар ду (якчанд) ҷой кор кардан шартномаи меҳнатӣ бандад, ба истиснои ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Барои бо дигар корфармо бастанӣ шартномаи меҳнатӣ оид ба дар ду (якчанд) ҷой кор кардан илова ба ҳуҷҷатҳои пешбиникардаи моддаи 26 Кодекси мазкур корманд маълумотнома дар бораи хусусият ва шароити меҳнати ҷойи кори асосӣ (ҷойи кор, вазифа (мансаб), шароити меҳнат) пешниҳод мекунад.

Мутобиқи моддаи 233 Кодекси номбурда ба кормандоне, ки тибқи шартномаи меҳнатӣ оид ба дар ду (якчанд) ҷой кор кардан фаъолият менамоянд, рухсатии меҳнати пардохтшавандаи ҳарсола бо рухсатии меҳнати ҷойи кори асосиашон дар як вақт пешниҳод карда мешавад.

Агар давомнокии рухсатии меҳнати пардохт-

шавандаи ҳарсола тибқи шартномаи меҳнатӣ оид ба дар ду (якчанд) ҷой кор кардан аз давомнокии рухсатии ҷойи кори асосӣ камтар бошад, корфармо бо хоҳиши корманде, ки дар ду (якчанд) ҷой кор мекунад, фарқияти давомнокии рӯзҳои рухсатию ба ӯ ҳамчун рухсатии бе музд пешниҳод менамояд.

Масалан, муҳосиби мактаб, ғайр аз фаъолияти муҳосибӣ, 36 соати дигар ҳамчун дучоякор фаъолият дорад. Гарчанд муҳосиб дар як мактаб фаъолият дорад, пас ба ӯ ду баста файл (папкаи шахсӣ) мекушоянд. Якум, дар ҷойи кори асосӣ, ки бо моддаи 26 Кодекси меҳнат ба кор қабул карда шудааст, дигар ҳамчун омӯзгор, ки мутобиқи моддаи 230 ҳамчун дучоякор ба кор қабул шудааст.

Бояд қайд намуд, ки дучоякорӣ аз кори иловагии муваққатӣ, ки ба вақти муваққатӣ ва ё васеъкунии ҷойҳои корӣ мансуб аст, фарқ мекунад. Дар ин ҳолат ба корманд вазифаи як корманди дигарро муваққатан (то 4 моҳ) вобаста мекунад ва ӯ барои ин кор тибқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 февралӣ 2021, №55 иловапулӣ барои яқҷоякунии касбҳо (вазифаҳо), васеъ шудани доираи хизматрасонӣ (зиёд шудани ҳаҷми корҳои иҷрошаванда) ё иҷрои ухдадорихои корманди муваққатан ба кор ҳозирнабуда, барои ташкилотҳои аз бучети давлатӣ маблағгузоришаванда ба андозаҳои зерин муқаррар

карда мешавад:

- 30 фоизи музди меҳнати (маоши) корманди ба кор ҳозирнабуда ҳангоми ба зиммаи як корманд вогузор намудани ухдадорихои меҳнати ӯ;

- 15 фоизи музди меҳнати (маоши) корманди ба кор ҳозирнабуда ба ҳар як корманд, ҳангоми ба зиммаи ду корманд вогузор намудани ухдадорихои меҳнати.

Корманд рухсатии меҳнатиру низ фақат аз вазифаи асосиаш мегирад, ки дар он иловапулӣ доираи васеъкунии кори корманд зам шудааст. Вале кормандони дучоякор ҳам аз ҷойи кори асосӣ рухсатии меҳнатӣ мегиранд ва ҳам аз ҷойи кори дуюм.

Пас муҳосиб аз ҷойи кори асосӣ барои 24 рӯз ва агар 5 сол собиқаи меҳнатӣ дошта бошад дар ҳамин соҳа 3 рӯзи дигар иловагӣ, дар маҷмӯъ 27 рӯз рухсатӣ мегирад, вале барои фаъолияти омӯзгорӣ дар ҷойи дуюми кор, агар дар як

сол соатҳои дарсӣ аз 240 соат зиёд бошад, 56 рӯз ва агар кам бошад, 28 рӯз рухсатии меҳнатӣ мегирад.

Як масъалаи дигарро бояд дарҷ намуд, ки агар корманд унвони илмӣ номзади илм дошта бошад, 36 рӯз ва агар доктори илм бошад, 42 рӯз рухсатӣ мегирад. Ин масъала бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 августи соли 2007 №451 “Дар бораи Номгӯи касбу вазифаҳо дар ташкилоту муассисаҳои илмӣ, маориф, фарҳанг ва ҳифзи иҷтимоӣ, ки кор дар онҳо ба рухсатии асосии ҳарсолаи дарозкарашуда ҳуқуқ медиҳад”, танзим карда мешавад.

Пас, рухсатии муҳосиб чунин ҳисоб карда мешавад:

1. Рухсатии меҳнатӣ аз ҷойи кори асосӣ, ки маошаш ба ҳисоби миёна 900 сомонӣ аст (вобаста ба музди миёна тарзи ҳисобро дар наспҳои оянда муфассал нишон медиҳем). $900/29,3 = 30,72 * 27$ рӯзи рухсатии

меҳнатӣ баробар ба 829,44 сомонӣ. Дар ин ҳолат кафолати давлатӣ истифода бурда мешавад, ки мутобиқи моддаи 112 (дар давраи рухсатии меҳнати асосии ҳарсола ба корманд ба андозаи на камтар аз музди миёнаи меҳнат пардохт кафолат дода мешавад.) танзим шудааст.

2. Ба ҳамин корманд барои кори муштарак ё дучоякорӣ рухсатии меҳнатӣ чунин ҳисоб карда мешавад. Музди меҳнати омӯзгори (муҳосиб бо маълумоти олий ба категория) 865,2 сомонӣ мебошад ва барои ним бастаи корӣ (36 соат) корманд $432,6$ сомонӣ маош гирифтааст. $432,6/29,3 * 56$ рӯз (зеро соатҳои дарсӣ 360 соат дар як сол аст) = $826,8$ сомонӣ.

Дар ин ҳолат корманд метавонад аз ҷойи кори асосӣ 29 рӯзи дигар рухсатии бе музди меҳнат гирад. Ва ё бо хоҳиши худ метавонад дар ҷойи кори асосӣ ба кор барояд.

Яъне, гарчанд тамоми ҳисобҳо аз як муассиса амалӣ карда мешавад, вале муҳосибон рухсатии меҳнати дучоякоронро дар алоҳидагӣ бояд ҳисоб кунанд, зеро шарту шароити кор аз якдигар фарқкунанда аст.

Эзоҳ: дар ҳолатҳои пайдо шудани саволҳои иловагӣ ба телефони 988571279 тамос гиред, иловатан тавзеҳ медиҳем.

Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли

МУСОИДАТИ КОРФАРМОЁН

Моддаи 19. Мусоидати корфармоён ба таъмини шуғли аҳоли.

Корфармоёне, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият менамоянд, ба татбиқи сиёсати давлатии шуғли аҳоли дар асосҳои зерин мусоидат мекунанд, аз ҷумла;

- риоя кардани шартномаҳои меҳнатие, ки муносибатҳои меҳнатиру мувофиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим менамоянд;

- амалӣ гардонидани чорабиниҳои, ки дар қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷи-

кистон дар бораи меҳнат, дар барномаҳои давлатӣ, минтақавӣ ва соҳавӣ мусоидат ба шуғли аҳоли, шартномаҳои коллективӣ ва созишномаҳои ҳифзи меҳнаткшон дар мавриди боздоштани истеҳсолот ё аз кор хорич намудани кормандони пешбинӣ шудаанд;

- расонидани кумак барои бо кор таъмин намудани тарбияи касбӣ ва пешниҳод намудани кумак иловагии молиявӣ барои кормандони аз кор озодшаванда аз ҳисоби маблағҳои ташкилотҳо;

- фароҳам овардани шароит барои тарбия ва бозомӯзии касбӣ, тақмили ихтисоси кормандон;

- таҳия ва амалӣ намудани барномаи иҷтимоии ташкилот, ки нигоҳ доштан ва самаранок истифода бурдани иқтидори касбии кормандон, ҳифзи иҷтимоии онҳо, беҳтар намудани шароит ва ҳифзи меҳнатро пешбинӣ менамояд;

- риояи квотаҳои муайяншуда барои бо кор таъмин намудани маъҷубон;

- бо кор таъмин намудани шаҳрвандони ба ҳифзи иҷтимоӣ эҳтиёҷдошта ё

захира намудани намудҳои алоҳидаи касбу кор;

- барои бо кор таъмин намудани чунин шаҳрвандон, ки аз тарафи мақомоти ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурий ва мақомоти худидораи маҳаллӣ муайян карда мешаванд;

Илова бар ин, корфармоён бояд ба мақомоти шуғли аҳоли маълумоти зеринро пешниҳод намоянд:

- дар муҳлати то даҳ рӯз аз рӯзи пайдо шудани маълумот дар бораи ҳамаи ҷойҳои кории холии (вакансияҳо) ба вучуд омада, мувофиқи талабо-

ти касбии дар ташкилотҳо муайян кардашуда, инчунин маълумот дар бораи вазъи кадрҳо ва шумораи воқеии кормандон;

- маълумот дар бораи нисбат ба ташкилоти мазкур истифода бурдани тартиби муфлисшавӣ, инчунин маълумот барои иҷрои фаъолият оид ба офиятбахшии касбӣ ва мусоидат ба шуғли маъҷубон зарурбуда.

Ҳадамоти назорати давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли

МТКТ - ДАР РОҲИ СОҲИБКАСБ НАМУДАНИ АҲОЛӢ

23 июни соли қорӣ Муассисаи давлатии “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” Конференсияи илмӣ-амалӣ дар мавзӯи “Саҳми Муассисаи давлатии “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” дар соҳибкасб намудани аҳоли” баргузор кард. Дар гузориши зер бардошт аз ин конференсия.

Дар Конференсияи мазкур Вазири меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳасанзода Гулнора Кенча, раиси Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар ноҳияи Сино Файзуллозода Заррина, роҳбарони сохторҳои таркибии вазорат, намояндагони шарикони рушд, созмонҳои байналмилалӣ молиявӣ, ташкилотҳои ҷамъиятӣ, олимпон, муҳаққиқон ва коршиносони соҳа иштирок намуданд.

Конференсияро вазири меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳасанзода Гулнора Кенча оғоз карда, қайд намуд, ки Муассисаи давлатии “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” бо ташаббус ва дастгириҳои бевоситаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон соли 2008 таъсис ёфт.

Ҳадаф аз таъсиси МД “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” соҳибкасб намудани саросарии аҳоли, дастрас намудани низоми таълими касбӣ ба ҳама қишрҳои ҷомеа, тавасути ба касбомӯзӣ фаро гирифтани шаҳрвандон паст намудани шиддати бекорӣ, таъмини бозори меҳнат бо кадрҳои коргарӣ аз тариқи курсҳои кӯтоҳмуддати омӯзишӣ ва мутобик намудани таълими касбӣ ба талаботи замон буд.

Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон зимни ироаи Паёми худ ба Маҷлиси Олӣ дар соли 2009 ин нуқтаро мавриди баррасӣ қарор дода, зикр намуда буданд, ки сабаби дигари бекорӣ дар кишвар аз он иборат аст, ки гурӯҳҳои ҷудогонаи аҳоли касбу ҳунар ва ихтисоси муайян надоранд. Яъне қисми зиёди захираҳои меҳнатии кишвар аз онҳое иборатанд, ки ба фаъолият дар соҳаҳои гуногуни иқтисодӣ, бахусус саноату сохтмон омода нестанд. Бо мақсади ислоҳи

Акс аз бойгонӣ. Гардиши кулӣ дар фаъолияти МД “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” дар соли 2012 пас аз ташрифи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба вучуд омад. Зимни бозиди Роҳбари давлат бинои Марказ пурра таъмиру тармим дида, коргоҳ ва синфхонаҳои нав бо таҷҳизоти замонавӣ бунёд шуданд.

чунин вазъ шабакаи марказҳои таълими касбомӯзии калонсолон ташкил гардида, барои ба талаботи бозори меҳнат ва сохтмонҳои муҳими кишвар мутобик намудани омодагии тахассусии онҳо корҳои назаррас ба сомон расонида шуданд.

Гуфта шуд, ки Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми худ ба Маҷлиси Олӣ дар соли 2012 ба вазоратҳои меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, маориф супориш доданд, ки ҳар сол чиҳати ба касбомӯзӣ, тақмили ихтисос ва шаҳодатномакунии малакаҳои касбӣ ҷалб намудани то сад ҳазор нафар шаҳрвандони бекор, бахусус, муҳоҷирони меҳнатӣ чораҷӯӣ намуда, бо ин мақсад дар тамоми шаҳру ноҳияҳои кишвар марказҳои таълими калонсолон, омӯзиши хизматрасонӣ ва соҳибкориро ташкил намоянд.

Раиси Кумитаи иҷроияи ҲХДТ Файзуллозода Заррина, директори Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли Ашуралӣзода Абдураҳмон, директори МД “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” Маҳмудова Хосиятмоҳ, раиси Ассоциатсияи миллии занони соҳибкори “Қадбону” Сабоҳат Раҳимзода суҳанронӣ намуда, нақши Марказро дар самти соҳибкасб намудани шаҳрвандон муҳим арзёбӣ намуданд.

Сипас, ҳисоботи муовини директори МД “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” Муродзода Умед оид ба натиҷаҳои фаъолияти Марказ дар 15 соли рафта шунида шуд.

Қайд гардид, ки дар 15 сол МД “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” қариб 500 ҳазор нафар шаҳрвандони кишварро соҳибкасб намуд, ки аз ин шумора 240 ҳазор ва ё 48%-ро занону бонувон ташкил медиҳанд.

Инчунин, аз шумораи умумии зикршуда 166 ҳазор шаҳрвандони бекор, муҳоҷирони баргашта ва занону бонувони хонашин дар доираи Барномаи давлатии мусоидат ба шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ройгон ба касбомӯзӣ фаро гирифта шуданд.

Дар давраи сипаришуда бо дастгирии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон шумораи филиалҳои Марказ аз 4 то 34 адад расида, фаъолияти шабакаи таълими калонсолон тавсеа ёфт.

Дар рафти Конференсияи илмӣ-амалӣ муовини директори Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли Искандарзода Матлуба доир ба саҳми МД “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” дар татбиқи Барномаи давлатии мусоидат ба шуғли аҳоли, профессор Субҳон Бурҳониён оид ба нақши низоми таҳсилоти калонсолон дар таъминоти кадрӣ соҳаи хизматрасонии иҷтимоӣ, собиқадори соҳа Шукрулло Саломов тартиби амалисозӣ ва эътирофи салоҳияти калонсолон ва валидатсия: афзалиятҳо, мушқиклот ва роҳҳои ҳалли онҳо, сардори шуъбаи бозори меҳнати МД “Пажӯҳишгоҳи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли”, номзади илмҳои иқтисодӣ Фаридун Восиев доир ба рушди низоми омода-созии кадрҳо бо назардошти талаботи

бозори меҳнат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, коршиноси масоили таҳсилоти калонсолон, доктори илмҳои иқтисодӣ Ҷамшед Қуддусов вобаста ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи таҳсилоти калонсолон” ва нақши он дар танзими системаи таълими калонсолон, намояндаи ташкилоти DVV International Эрназарова Азиза доир ба ҳамкориҳои МД “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” ва DVV International дар беҳтарсозии базаи моддию техникаи Марказ ва филиалҳои он, корманди Ҷамъияти ҳамкориҳои Олмон Виродик Фезаков оид ба саҳми МД “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” дар татбиқи лоиҳаи “Беҳтар намудани вазъи шуғл ва да-

ромади муҳоҷирони меҳнатии тоҷик дар Тоҷикистон” ва корманди Барномаи рушди СММ Исфандиёр Каравев вобаста ба ҳамкориҳои Марказ ва Барномаи рушди СММ дар татбиқи лоиҳаи “Қумак ба рафъи оқибатҳои иқтисодии COVID-19 барои беҳтар намудани шароити зиндагӣ, имкониятҳои шуғл ва ҳамкориҳои минтақавӣ дар воҳиди Фарғона” маъруза намуданд.

Дар фарҷоми Конференсияи илмӣ-амалӣ вазири меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон Ҳасанзода Гулнора Кенча кормандони Марказро ба муносибати 15-солагии таъсисёбии МД “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” муборакбод намуда, чиҳати иҷрои дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бобати соҳибкасб намудани 1 миллион аҳолии кишвар дар 5 соли оянда ва рушди соҳа муваффақият таманно кард.

Дар доираи Конференсияи илмӣ-амалӣ бахшида ба 15-солагии таъсисёбии МД “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” ҳамзамон намоишгоҳи ҳунарҳо ва маҳсули дастӣ касбомӯзону устоҳои таълими истеҳсолии Марказ ва филиалҳои он доир гардида, аз ҷониби меҳмонон баҳои баланд гирифт.

Бахши матбуоти МД “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон”

ЗАБОН ДОНӢ - ҶАҲОН ДОНӢ

Бо қарори Шӯрои сарони ҳукуматҳои ИДМ соли 2023 – «Соли забони русӣ» эълон карда шуд, ки дар он забони русӣ дар асоси қонунгузорӣ ҳамчун забони муоширати байни миллӣ баромад мекунад. Дар моддаи 2-и Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон чунин омадааст: «Забони давлатии Тоҷикистон забони тоҷикӣ аст. Забони русӣ ҳамчун забони муоширати байни миллатҳо амал мекунад. Ҷамаи миллатҳо ва халқиятҳо, ки дар ҳудуди ҷумҳурӣ зиндагӣ мекунанд, ҳуқуқ доранд аз забони модариашон озодона истифода кунанд».

Забони русӣ дар Тоҷикистон пас аз забони тоҷикӣ дар ҷои дуюм қарор дорад, гарчанд шумораи русҳо дар ҷумҳурӣ дар даҳсолаи охир хеле коҳиш ёфтааст. Имрӯз дар мамлакатамон 39 мактаб бо забони русӣ фаъолият дорад, ки дар онҳо тақрибан 27 ҳазор хонанда таҳсил мекунад, инчунин 160 мактаби омехтаи русӣ-тоҷикӣ бо фарогирии 70 ҳазор хонанда ба қайд гирифта шудааст. Дар муассисаҳои томактабӣ омӯзиши забони русӣ ҳамчун фанни алоҳида таълим дода мешавад.

Ҳукумати кишвар бобати омӯзиши забони русӣ пайваста чораҳо андешида, дар доираи ҳамкорӣ ва созишномаҳои Тоҷикистон ва Россия боз 5 мактаб бо таълими забони русӣ кушода шуд. Шумораи донишҷӯён аз рӯи ихтисоси "забон ва адабиёти русӣ" рӯ ба афзоиш оварда, дар муассисаҳои таҳсилоти олӣ тақрибан 5000 донишҷӯ аз рӯи ихтисоси "забони русӣ" таҳсил мекунад.

Бояд қайд кард, ки аз солҳои 40-ум то 60-уми асри XX бисёр асарҳои нависандагони бузурги рус Н. Гогол, А. Пушкин, Ф. Достоевский, А. Чехов, С. Есенин ва дигарон ба забони тоҷикӣ баргардонид шудаанд. Дар айни замон, бештари асарҳои нобиғаҳои адабиёти тоҷику форс ба забони русӣ тарҷума шудаанд.

Донистани забони русӣ ба мо имкон медиҳад, ки

адабиёт ва фарҳанги мардуми русро хубтар омӯзем, нозукиҳои анъанаҳои онро дарк кунем, ҷаҳонро сайр намоем, илм омӯзем, ба рушди санъат, саноат ва ғайра саҳми арзанда гузорем. Ҳар касе, ки иттилоъ дорад, ҷаҳонро медонад, забон низ як навъ маълумотест, ки уфуқҳои муоширатро васеъ мекунад.

Забони русӣ дар асри XX ба шумораи забонҳои ба истилоҳ ҷаҳонӣ дохил шуд, ки инро ҳам вақт ва ҳам ҳаёт тақозо менамояд. Бо ин мақсад дар мамлакатамон мо «Барномаи давлатии тақмили таълим ва омӯзиши забонҳои русӣ ва англисӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2015 – 2020» қабул гардид. Дар муассисаҳои таҳсилоти олӣ ҷамаи рисолаҳои илмӣ бо забони русӣ иҷро ва ҳимоя карда мешаванд, ки баъдтар аз ҷониби Комиссияи Олии Аттестатсионии Федератсияи Россия тасдиқ карда мешаванд.

Барномаи давлатӣ мувофиқи талаботи иқтисоди

ин, мо бояд онро қадр кунем ва дар баробари ин ба омӯзиши забонҳои русӣ ва англисӣ ҳамчун забонҳои муоширати байналмилалӣ аҳамияти аввалиндараҷа диҳем. Мо омӯзиш ва азхудкунии забонҳоро на ба хотири шуҳратпарастӣ, балки бо мақсади баланд бардоштани маърифати ҷомеа васеъ мекунем.

Аз ин рӯ, ҳар як шахси худшинос бояд кӯшиш кунад, ки забони модарии худро ғани гардонад ва забонҳои хоричиро омӯзад, ба хондани китобҳои аҳамияти аввалиндараҷа диҳад ва барои баланд бардоштани таҳсилоти худ кӯшиш намояд. Бо ин ҳадаф дар Литсейи касбии саноати кишоварзии шаҳри Конибодом низ корҳои назаррас ба иҷро расонида мешаванд.

Аз ҷумла, баҳри иҷрои «Барномаи давлатии тақмили таълим ва омӯзиши забони русӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030» ва тақмил бахшидани неруи зеҳнии хонандагон, моҳҳои март-а-

миллии кишвар ба муассисаҳои таҳсилоти олӣ оид ба таҳияи механизми тайёр кардани тарҷумонҳои соҳавӣ вазифа мегузорад. Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон якҷоя бо Вазорати маориф ва илми Федератсияи Россия ба нашри марҳилавии китобҳои дарсӣ барои муассисаҳои таҳсилоти умумӣ бо забони русӣ, китобҳои дарсӣ барои муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи махсус ва адабиёти бадеӣ бо забони русӣ, ки дар маҷмӯъ 22 000 нусха ро ташкил медиҳанд, шуруъ мекунад. Ҳар семаҳа маҷаллаи илмӣ-методи «Забони русӣ ва адабиёт дар мактабҳои Тоҷикистон» нашр мешавад.

Бо мақсади таъмини рақобатпазирии соҳа дар бозори ҷаҳонии хизматрасониҳои сайёҳӣ мо бояд мутахассисонро тайёр намоем, ки забонҳо, фарҳанг ва таърихро донанд. Зеро забон оинаест, ки чеҳраи миллатро ба таври равшан инъикос мекунад. Бинобар

прели соли 2023 дар байни хонандагон озмуни луғатдони бехтарин ва ҳафтаи забони русӣ баргузор шуд, ки дар давоми ҳафта ҷамаи хонандагон ва омӯзгорон бо ин забон муошират намуданд.

Инчунин, дарси кушод аз фанни забони русӣ бо истифодаи тахтаи электронӣ ва бахшида ба Рӯзи ҷавонҳои шаби саволу ҷавоб бо забони русӣ байни ду даста бо номи «Молодѣж» ва «Дружба» ҷараён гирифт. Мо дар ин Соли забони русӣ баргузор намудани чунин тадбирҳои судмандро амалӣ хоҳем кард.

Мақфуза САНГИНОВА,
омӯзгори забони русии
Литсейи касбии
саноати кишоварзии
шаҳри Конибодом

ЗЕБОӢ ЧИСТ ВА ЗЕБОПАРАСТ КИСТ?

Зебоӣ ва зебопарастӣ мафҳумҳои барои ҳар як шахси бомаърифат шинос ва азизу гиромӣ мебошанд. Зеро ки онҳо дар риояи бехтарин фазилатҳои неки одамӣ – “рафтори нек”, “гуфтори нек” ва “пиндори нек” ифода меёбанд. Яъне, шахсро зебо ва зебопараст гуфтан мумкин аст, ки ӯ дорои ақлу хиради комил, меҳру муҳаббат ва садоқати бепоён нисбат ба атрофиёну муҳит, ватан ва муқаддасоти он дошта бошад. Ниёгони мо дар осори бою гаронбаҳои худ оид ба ин мавзӯ андешаҳои зиёде баён намудаанд. Масалан, Шайх Саъдии Шерозӣ фармудаанд:

**Тани одамӣ шариф аст ба ҷони одамият,
На ҳамин либоси зебост нишони одамият.
Агар одамӣ ба чашм асту даҳону, гӯшу бинӣ,
Чӣ миёни нақши девору миёни одамият?**

Тавре аз мазмуни ғазал маълум аст, зебоӣ дар либоси зебо нест ва дар доштани чашм, гӯш, даҳону бинӣ зухур намеёбад, зеро ҳайвонҳо ҳам чашму гӯшу даҳону бинӣ доранд. Зебоӣ дар одоби ахлоқ аст. “Ҳусн ҳусн нест, балки адаб ҳусн аст”, мегӯянд дар миёни мардум.

Шахси зебопараст бояд бо муҳит ва атроф бо нигоҳи ақлу хирад назар андозад. Дар тасаввури ҳар қадам бояд ояндаи дурахшон, шуқуфой, ободонӣ, истиқлолияти комил, сериву пурӣ, тинчиву оромӣ, ҳамдигарфаҳмӣ вучуд дошта бошад. Яъне зоҳиру ботин ва сурату сирати мо бояд зебо бошад. Он вақт мо метавонем, бо нигоҳ, ҷаҳонбинӣ ва тафаккури зебо ва зебопарастии худ ба атроф ва атрофиён назар андозем.

Яъне, вақте ки шахс сухан мегӯяд, аз сухангӯӣ ва фикронияш зебоии ботиниашро фаҳмидан мумкин аст. Шахсе, ки бо забони зебову ширину гувору сухан мегӯяд, ин нишонаи зебопарастии ботиниву маънавии ӯст.

Бад-ин минвол, зебо ва зебопарастии шахсро, пеш аз ҳама, дар забон, тарзи баён ва рафтору гуфтору кирдораш муайян кардан мумкин аст. Муҳимтар аз ҳама, мо худамон бояд зебоӣ офарем, ба суруд мусиқӣ дил бандем, санъатдӯст, бомаърифат бошем, то насли ҷавонро дар ҳамин роҳ тарбияву роҳнамоӣ карда тавонем.

Зебинисо ҒАЙБУЛЛОЗОДА,
омӯзгори фанни математикаи
МДТ «Литсейи касбии
хизмат ва туризми ш. Душанбе»

ЧӢ МУҲИМТАР АСТ?

Дар замони таркиши иттилоотӣ ва рушди технологияҳои рақамӣ, иттилоот на танҳо дониш ва пул, балки силоҳи пурқувватест, ки он дар дасти шахсони манфиатдор мебошад. Коршиносон дар он ақидаанд, ки имрӯзҳо натиҷаи ҷанги иттилоотӣ аз ҷанги “анъанавӣ” назаррас ва харобовар мебошад. Аксари аҳолии кишваре, ки ҳадафи ҳамлаи иттилоотӣ қарор гирифтааст, ҳатто дар ин бора хабар ҳам надорад.

Ҳадаф аз ҳамлаҳои иттилоотӣ ин маълуман тағйир додани низоми сиёсӣ дар кишвар ва ё то ҳатталикон заиф кардани бехатарии миллӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва ғайра мебошад. Ҷанги “анъанавӣ” хеле гарон аст ва усулҳои иттилоотии таъсиррасонӣ ба он алтернативаи олиҷаноб буда, хеле самаранок ва аз таҷовузкор қурбони зиёдро талаб намекунад. Дар ҳама ҷо паҳн шудани Интернет ба тарғибгарони муосир имкон медиҳад, ки қариб дар ҳар хона ворид шаванд ва тафаккури онҳоро мағзшӯй карда, ба ақидаи ғаразноки хеш ворид созанд.

Ҳоло дар фазои шабакаҳои иттилоотӣ ва иҷтимоӣ маълумот ва баҳсу мунозираҳои зиёде ба назар мерасанд, ки аксари онҳо аз ҷониби аҳоли, ки зиракии сиёсӣ ва дониши кофӣ барои таҳлил надоранд, бо воқунишҳои беасос сурат мегиранд.

Таҷрибаи ҷаҳони имрӯза равшан инъикос карда истодааст, ки душман ба воситаи иттилоот дар кишварҳои алоҳида муноқишаҳои мазҳабӣ динӣ миёни миллату қавмиятҳоро ташкил намуда, онро то табаддулотҳои

давлатӣ бурда мерасонад. Таҳлили баҳсу мунозираҳо дар шабакаҳои иҷтимоӣ нишон медиҳад, ки хушбахтона мардуми Ҷумҳурии Тоҷикистон сифеду сиёхро ҷудо карда метавонанд, вале ҷангиёни иттилоотӣ рӯз аз рӯз услубу тарзи мағзшӯй кардани аҳолиро такмил дода истодаанд. Таҳлили иттилоотӣ барои мардуми мо хусусияти беруна дорад. Маҳз хоинони миллат бо дастгирии хоҷагони худ дар кишварҳои хориҷӣ истода, тариқи шабакаҳои иҷтимоӣ мунтазам воқунишҳои беасосу ғаразнок ба вучуд оварда, кӯшиши мағзшӯ кардани мардумро доранд.

Аз ин лиҳоз, барои ба вартаи ғаразноки ҷангиёни иттилоотӣ фирефта нашудани мардум, хусусан ҷавонон, ташкилу такмил додани чораҳои фаҳмонидан ва баланд бардоштани қобилияти таҳлилии равандҳои сиёсӣ мувофиқи мақсад аст. Зеро иттилоот беканор аст, вале истифодабарандаи он худи инсон аст. Дар ин самт такмил додани донишу малакаи таҳлилии истифодабарандагони иттилоот пеш аз ҳама муҳим мебошад.

Анвар ЮСУПОВ,
шаҳри Душанбе

ВАТАНДӢСТ КИСТ?

Имрӯз ҷавонони мо ҳамчун неруи бузурги бунёдгару созандаи мамлакат эътироф шудаанд. Зеро Тоҷикистон аз назари демографӣ дар ҳоли рушди доимӣ қарор дорад ва аз нисф зиёди аҳоли, яъне қувваи асосии пешбарандаи онро ҷавонон ташкил медиҳанд. Табиист, ки бе ишғироки ғайилонаи ҷунун неруи бузург рушди иқтисодиву иҷтимоӣ ва сиёсӣ-вуфарҳангии давлатамонро тасаввур кардан номумкин аст.

Таърихи тамаддун ва дастоварҳои арзандаи кишварҳои абарқудрату мутамаддин собит менамояд, ки омӯзондани насли ҷавон, фароҳам овардани имконоти ташаккулёбӣ ва муҳайё намудани омилҳои, ки ба рушди зеҳнӣ-ҷисмонии онҳо замина мегузорад, асоси рушду пешрафти ҳар кишвар аст. Азбаски насли ҷавон ба сифати як неруи пуриқтидори бунёдкору пешбаранда эътироф шудааст, мақоми сиёсӣ-иҷтимоӣ он низ на фақат неруи демократии давлат, балки хусусиятҳои таҳаввулот, стратегияи тараққиёт

ва ояндаи кишварро низ муайян мекунад.

Дар гузашта миёни мардум ақидае вучуд дошт, ки ватандӯст будан ин ҷон суноридан барои Ватан аст. Албатта, ин андеша дурӯст аст. Беҳуда ҳам нагуфтаанд, ки ватандӯстӣ аз амалҳои хурдтарини ҳар як шахс метавонад маншаъ гирад, аз ҷумла доштани оилаи хуб, беҳтарин мутахассиси ягон соҳа шудан, доштани касб ва умуман, амале, ки манфиатовар бошад ва ҳатто дар ҳолати манфиатбахш набудан ба санда аст, ки зараррасон набояд. Ҳар лаҳза бо ғурур қоил мешавем, ки бо Ватани худ ифтихор дорем. Албатта, бо Ватан ифтихор кардан хуб аст, вале беҳтар он аст, ки Ватан аз мо, аз рафтору кирдор, дастоварду ташаббусҳо, созандагиву бунёдкориҳои мо ҳам ифтихор кунад. Мо бояд ҳеҷ вақт фаромӯш накунем, ки тоҷик ҳастем, як замин, як забон, як Ватан дорем, ки он Тоҷикистон аст.

Ин нуктаҳо ҳисси баланди масъулиятшиносӣ, худшиносиву худоғоҳӣ, руҳияи

озодихоҳӣ, ватанпарастӣ, ифтихори миллии ҷавонони саодатманди диёрро баланд бардошта, бори дигар водор месозад, то ба қадри неъматҳои бебаҳо, ба мисли Истиқлолияти давлатӣ, Ваҳдати миллӣ, Ватани ободу ором ва арзишҳои фарҳангии хеш бирасем.

Бори дигар итминон ҳосил намудам, ки имрӯз Тоҷикистони азиз дар симои ҷавонони далеру шуҷои худ фарзандоноро дорад, ки баҳри пешрафту саодати он ба ҳама кор таёранд ва дар пасту баланди зиндагӣ аз худ часорат нишон дода метавонанд.

Дар воқеъ давлату хукумат ҳама чизро барои рушду пешрафти ҷавонон муҳайё кардааст, ки ин ғамхориҳои ҷавононро руҳбаланд намуда, барои кӯшишҳои ғайратӣ онҳо ҷиҳати хизмат ба Ватан-Модар мусоидат мекунад.

Муҳаммадҷон АБДУҒАНИЕВ,
муовини сардори раёсати муҳоҷирати меҳнатӣ,
сардори шуъбаи муҳоҷирати ғайриқонунии
Ҳадамоти муҳоҷират

ДӢСТДОРӢ БО ҚАЛБ АСТ, НА БО ЗАБОН!

Нақши худшиносӣ ва ифтихори миллӣ дар таърихи тамаддун ба шарҳи ҳамчун пойдевори бақои миллат муайян намуда, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷунун таъкид менамояд: «Миллате, ки тафаккури миллӣ, таъриху адабиёт, забон, расму оин ва арзишҳои фарҳангиашро аз даст медиҳад, истиқлолияти худро пуштибонӣ карда наметавонад. Миллате, ки хотираи таърихиашро пос намедорад, хоҳ ноҳоқ тафаккури ғуломона дошта, истиқлолияти миллиашро аз даст медиҳад. Ҳифзи накардани таърихи миллат ба инкори гузашта бурда мерасонад».

Бояд зикр намуд, ки маҳалгарой, бегонапарастӣ, тамоюлҳои геополитикии ҷаҳони имрӯза - экстремизм, терроризм ва дигар чараёнҳои омилҳои бевоситаи заифкунандаи пояҳои истиқлолияти давлатӣ мебошанд. Сарвари давлат ҳалли масъалаҳои зеринро ҳамчун омилҳои заминаҳои пайдор намудани давлати соҳибистиқлол таъкид намудааст.

Мубориза бо терроризм ва экстремизм фароҳам овардани фазои боварӣ, эҳтиром ба манфиатҳои

ҳамдигар ва муттаҳид шудани ҳамаи кишварҳои дунёро дар пешорӯи ин хатари умумӣ тақозо менамояд. Сарвари кишвар ҷандин маротиба аз минбарҳои Созмони Милали Муттаҳид ва дигар ташкилотҳои бонуфузи байналмилалӣ таъкид намуданд, ки террорист-ватан, миллат ва дину мазҳаб надорад.

Яке аз омилҳои гаравиши ҷавонон ба гурӯҳҳои мазкур ин муҳоҷирати меҳнатӣ дар хориҷи кишвар буда метавонад: наёфтани ҷои кори аниқ, сатҳи пастии маърифатнокӣ, носолимии муҳити оила, бепарвояи зоҳир кардани волидайн ба тақдири фарзандон, истифодаи васеи сомонаҳои интернетӣ аз ин ҷумла мебошанд.

Омилҳои муайяншуда дар самти шомилшавии ҷавонон ба гурӯҳҳои экстремистиву террористӣ нишон медиҳад, ки ин, пеш аз ҳама, зиёдаравӣ, ҳисси бегонапарастии онҳост. Баъзе ҷавонон аз бетарафии ҷомеа истифода бурда, бо таҳсил дар хориҷи кишвар узви ягон ҳизб шуда, ба ватан бармегарданд ва ба вайрон кардани мафкураи ҷавонон машғул мешаванд. Моро зарур аст, ки рафтори ин гуна ҷавононро дар хориҷи кишвар низ зери назорат

гирем. Мо, аҳли ҷомеа, набояд ба он роҳ диҳем, ки мафкураи кӯдакон бо иттилооти нолозим пур карда шаванд, балки омӯзгорон, волидон, сохторҳои маориф ва фарҳанг тадбирҳои мушаххас андешем, чорабиниҳои хотирмон барпо кунем, ки бачагон ба он ҷалб гардида, дар майнашон ақидаву афкори солим ҷо гардад.

Алалхусус, дар деҳоти дурдаст ба касбомӯзӣ ва ба маҳфилҳои гуногун ҷалб намудани бачагон аз манфиатҳои холӣ нест. Вазъии имрӯзаи бамиёномада тақозо мекунад, ки ҳар яки мо зиракии сиёсиро аз даст надода, баҳри ҳифзи сулҳу суботи ҷомеа, оромиву осудагии кишвар корҳои мушаххасро ба амал барорем. Дар ҷунун вазъият ҳар як фарди соҳибмаърифат ва хосса тан падару модарро масъулияти азим мебояд, зеро аҳамияти ҷиддӣ зоҳир намудан дар тарбияи насли наврас ва ҷавонон яке аз омилҳои мубориза бар зидди падидаи нанговари ҷомеаи имрӯза - терроризм ва ифротгарой маҳсуб мешавад. Ҳар кадоми мо бояд ба тақдири Ватанамон бепарво набоем ва бояд Ватанамонро бо қалбамон дӯст дорем.

Фаридун АЛИМАРДОНОВ,
ноҳияи Қубодиён

ҚАРЗИ ШАҲРВАНДИИ ҲАР ЯК ФАРД

Ба наздикӣ дар Хадамоти муҳоҷират бо иштироки корманди Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Носирӣ Алишер Қаҳҳор дар мавзуи пешгирӣ ва баргараф намудани сабабу омилҳои ҳолатҳои коррупсионӣ ва шарҳи “Стратегияи давлатии муқовимат бо коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 ва методологияи тартиб ва методикаи фаъолияти он” дарси идоравӣ баргузор гардид.

А.Қ. Носирӣ оид ба баргараф намудани омилҳои, ки ба содир шудани ҳуқуқвайронкуноҳои хусусияти коррупсионидошта мусоидат менамоянд, дар назди ҳозирин мухтасар суханронӣ намуд.

Дар машғулият вобаста ба риоя ва иҷрои ҳамаҷонибаи Стратегияи давлатии муқовимат

бо коррупсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 ва Нақшаи чорабиниҳои амалисозии он барои марҳилаи якум (солҳои 2021-2025), ки бо фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 августи соли 2021, №222 тасдиқ гардидааст, муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муқовимат

бо коррупсия», моҳият ва хусусиятҳои ҳуқуқвайронкуноҳои маъмури вобаста ба коррупсия, ки дар Кодекси ҳуқуқвайронкуноии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар шудааст, низ сухан рафт.

Зимни суханронӣ Носирӣ Алишер масоили вусъат додани фаъолият дар самти пешгирӣ

намудани омилҳои коррупсионӣ ва баланд бардоштани маъсулияти кормандон, дарки оқибатҳои номатлуби кирдорҳои коррупсионӣ, самаранок ва тибқи таъинот истифода намудани амволи давлатӣ, баланд бардоштани мафкураи зиддикоррупсионро ба ҳозирин фаҳмонида, зикр намуд, ки дар мубориза ба ин зуҳуроти номатлуб бояд ҳама ҳиссагзор бошанд.

Таъкид шуд, ки хизматчиёни давлатӣ, аз ҷумла кормандони Хадамоти муҳоҷират ҳангоми иҷрои вазифаҳои хизматӣ, бояд ҳолатҳои хавфи коррупсионидоштаро ба пуррагӣ дарк намуда, ба ҳолатҳои сар задани онҳо ҳеҷ гоҳ роҳ надиханд.

Дар ҷамъбаст аз ҷониби роҳбарияти Хадамот оид ба пешгирӣ ва роҳ надодан ба камбудӣ ва норасоӣҳо вобаста ба амалҳои коррупсионӣ ба кормандон ва шахсонӣ маъсул дастуру супоришҳои мушаххас дода шуд.

Маркази матбуоти
Хадамоти муҳоҷират

Эълон!

Нашрияи "Шуғл ва муҳоҷират" ба маълумоти хонандагон мерасонад:

Нафаре, ки аввалин шуда ҷавоби сканвордро дуруст пур карда, ба нашрия мерасонад, бо мукофотпулӣ қадрдонӣ карда мешавад.
Почтаи электронии мо - Rrohnamo@mail.ru; ☎+992 93-483-36-36

Сие́т-мадори украинӣ Ю́лия ...						Як лапиши мавҷ дар физика														
Бошуур		Рухсат ба гуфтаи эронӣҳо		Хурсанд, масрур	Нидои мухлисонии футбол	Қабулшуда (дар бораи дуо)	Ҷунбидани танаи одам аз хуҷуяи ё худ навъи беморӣ, таб...		Муҳолиф		Сифати қалан-фур	Бонк дар Душанбе								
		Ситам, ҷабр				«Аллоҳу акбар» гуфтаи дар намоз														
	Нури офтоб			Бемории қанд		Арақи бодии русӣ			Аз гардан боло		Бародари Исмоили Сомонӣ	Дарё дар Чин ва Қазоқистон								
				Муқаррарӣ, оддӣ		Акнун, ҳамин тавр	Тайёраи Антонов				Тухми моҳӣ		Шарм							
	Оҳанги қадимаи рақсӣ								Чути Архимед	... де Мо-пассан										
				Номи яке аз сураҳои Қуръон			Навъи андоз													
	...- Кароматулло, сароянда	Дари дутабақа не			Созиш, сулҳ, дустӣ	Хирсбача					Ҳошим ... актери тоҷик		Буз чанд шох дорад?							
				Шаҳри марказии украинӣ	Тараф, ҷониб		Хиссаҳои ишорати лаҳҷавӣ	Шеъри 4-мисрагӣ												
Микдори хурди энергия	Офтоб, хуршед (шоирона)	Донишгоҳи кишоварзон			... и Борбад															
				Майдон и фаъолият		“Чап” бо гуфтаи Румӣ	Тамгаи чой, ки ба англисҳо маъқул шуд													
	Манзил					Меваи се-роҳан														
		Садамаи нақлиётӣ (русӣ)		Миллати Расул Фамзатов			«Муши паррон»													
	Як «тор»-и рӯшнӣ					Курорт, шаҳри Белгия														

ДО	МИ	НО	ПЕ	Ш	ДА	СТИ	МУ	И	Н
Е	Л	У	А	В	Е	О			
А	Ё	С	БА	Т	РА	К	КА	А	ТА
К	СИ	ЛА	А	РО	С	Н	У	Р	О
А	Қ	И	Б	Н	РИ	БА	О	ГО	Х
Л	Р	И	СА	КО	Ф	Д	И		
А	Ъ	И	Н	СО	АЗ	О	ТА	П	А
А	О	Н	Х	О	В	И	Н	Н	И
НА	БО	Т	ВИ	Н					М
У	А	Н	КА	А	М	Н			Е
Б	Е	К	Р	И	Х	О			Р
Р	СА	И	ДО	И	А	Ш	К		О
А	ТИ	У	МО	Н	А				В
К	Р	СА	ФО	ГУ	РУ	Ф	ЛИ	СА	РО

ҶАВОБИ СКАНВОРДИ ШУМОРАИ ГУЗАШТА

Раёсати Хадамоти муҳоҷират дар вилояти Хатлон: 8-3222-2-38-08

ТОҶИКИСТОН - САРЗАМИНИ ОБҲОИ ЗУЛОЛ

Давлати РАҲМОНИЁН

ҲАЗАЛ

Осмон гар ҷои борон санг борад бар сарам,
Бигзарам аз сар, вале аз ишқ ҳаргиз нагзарам,
Модарам ошиқ бизодам, марқадаш пурнур бод,
Чун Худо меҳост инро, чист ҷурми модарам,
Сад қиёмат мекунад барпой дар дил дасти ишқ,
Ман ба зоҳир санги хомӯшам, ба ботин озарам.
Ҷои дил чун мушти хокистар барам пеши Худо,
Оташи дӯзах наёрад сӯхт дигар пайкарам.
Шуълоро орад ба ёд азбас, забони хомаам,
Обгардон мекунам бо сафҳагардон дафтарам.
Дил гувоҳи ҳақ бувад в-он ҳам гувоҳи медиҳад,
Рашки Юсуф, бухли Хусравро ба рӯзи маҳшарам.
Шоирам в-ин лофи ишқам ҳаст аз табъи баланд,
Беҳтараш хомӯш биншинам, ки аз ҳад нагзарам.

КОР

Кухантарин коргар дар Нью Черси кор мекард.
Дар 100-солаги ӯ ҳамеша ба кор меомад, гарчанде
ки аллакай ба нафақа баромада буд.

Бельгия дарозтарин рузи кориро дошт. Ба ӯ
лозим омад, ки дар тӯли 78 соат пайваста кар-
тошкаҳои фаронсавӣ бирён кунад.

Кори ғайриодӣ аз амрикоӣ Тодд Гордон аст. Вай
бо табассум кор мекунад.

Кормандоне, ки ҷои кори худро тоза нигоҳ ме-
доранд, дар офис солимтар ва хушбахтаранд.

Мунтазам кор кардан дар ҷои кор метавонад
неруи инсонро даҳ балл паст кунад, ки ин баробар
ба аз даст додани хоби шабона аст.

Дар миёнаҳои солҳои 2000-ум, Нидерландия ав-
валин кишвари саноати шуд, ки ҳафтаи кории
худро то 30 соат кам кард.

ОЁ МЕДОНЕД?

Ақибтарин мусобиқаи ҷаҳон мусобиқаи қабрканӣ дар Маҷористон (Венгрия) аст, ки дар он ҳар касе
зудтар бо ҷуқурии бештар қабр биканад, ҳудуди 10 ҳазор доллар мукофот мегирад.

Хавиер Маскерано дар тӯли фаъолияти худ, ки дар дастаи Барселона хунарнамоӣ мекунад (аз соли
2010 ин ҷониб) ҳамагӣ 319 бозӣ гузаронида, бо задани 1 гол даст ёфтааст, ки он ҳам аз зарбаи 11-метра
мебошад.

Маргарита Луи-Дрейфус доротарин бонуи ҷаҳон мебошад. Ин бонуи фаронсавӣ 55 сол дошта, дорои-
яш 5,3 миллиард доллари амрикоиро ташкил медиҳад. Номи аслии вай Маргарита Богданова буда, аҳли
Россия аст.

Дар асрҳои миёна одамони зиёди давлатҳои Урупо фикр мекарданд, ки пахтаро аз барра (гӯсфанд)
тарошида мегиранд.

Дар мактабҳои Чин устодон ба талабагон иҷозат медиҳанд, ки барои ором шудани мағзи сара-
шон 20 дақиқа хоб бираванд.

ОБУНА – 2023

“Шуғл ва муҳоҷират” – оинаи кор, муҳоҷират ва шуғли аҳолии

Суратҳисоби дохилӣ: С/Ҳ 20202972740003103000, К/Ҳ 20402972316264,
КИБ 350101626, РМА 040003282. ҚВД «Рӯзномаи «Шуғл ва муҳоҷират».

Филиали №03 Амонатбанк дар ноҳияи Синои ш. Душанбе.
Арзиши солонаи як нусха – 150 сомонӣ аз тариқи суратҳисоби нашрия.

Муассис:
Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва
шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳайати мушавара:

Ҳасанзода Гулнора Кенча,
вазири меҳнат, муҳоҷират ва шуғли
аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Давлатзода Қиёмиддин,
муовини вазири меҳнат, муҳоҷират ва
шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Нодирӣ Шаҳноза Анвар,
муовини вазири меҳнат, муҳоҷират
ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Ализода Алишер Ҳиматуло,
муовини вазири меҳнат, муҳоҷират
ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Маҳмадзода Сафаралӣ Маҳмад,
сардори Хадамоти назорати
давлатӣ дар соҳаи меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии

Нодирзода Иमतшо,
сардори Хадамоти муҳоҷират

Ашуралӣзода Абдураҳмон Ашуралӣ,
директори Агентии меҳнат
ва шуғли аҳолии

Директори ҚВД
«Рӯзномаи «Шуғл ва муҳоҷират»
Фаррух Файзуллоев

Сармуҳаррир
С. Ёрмаҳмадзода

Тарроҳ
Абдурозиқ Абунасрзода

Андеша ва ақидаҳои нашршудаи
шахсии муаллифон дар
мақолоти гузоришҳо ақидаи
расмии Ҳайати мушавараи вазорат
маҳсуб намешавад.

Дурустии асноду далели
мақолаҳо ба уҳдаи муаллифон аст.
Идора бо муаллифон муқотиба
намекунад, дастхатҳоро
бар намегардонад.

Дар нашриёти ҚДММ
«Фасл-4»
чоп мешавад

Рӯзнома дар Вазорати фарҳанги
Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти рақами
240/P3 – 97 аз 16 март соли 2021
номнавис шудааст.

Нашриёти:
шаҳри Душанбе, кӯчаи Алишер
Навой, 5/2, Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

тел: 93-738-22-66
98-745-00-00
98-851-81-23

Обуна ба рӯзнома тамоми
сол идома дорад ва дар
ҳамаи нуқтаҳои алоқа қабул
карда мешавад.
Индекс 68959

Почтаи электронии мо-
Rrohnamo@mail.ru